

Ганьшин М.Ю., Хомич М.С.

**Мієлоархітектоніка паравазальних нервів деяких органів верхнього поверху
черевної порожнини**

**Харківський національний медичний університет,
кафедра анатомії людини**

Науковий керівник: доц. Ізмайлова Л.В.

Аналіз нервових зв'язків окремих органів, структура нервових провідників привертають увагу морфологів та клініцистів.

Робота присвячена комплексному дослідженню нервового апарату печінки, шлунка і дванадцятипалої кишки, оскільки органи травлення найтіснішим чином пов'язані нейрогуморальним шляхом. Вивчені топографо-анатомічні взаємовідношення судин і нервів з системою жовчовивідних протоків людини на різних рівнях печінково-дванадцятипалої зв'язки, а також ніжок сегментів печінки та шлунка. Встановлені вікові особливості та індивідуальна мінливість мієлоархітектоніки нервів внутрішньорганних відділів печінкового сплетіння, нервів шлунка та дванадцятипалої кишки. Визначено закономірності розподілу мієлінових волокон у нервах різних відділів воріт часток і сегментів печінки. Виявлено деякі закономірності співвідношення спектра мієлінових волокон на різних рівнях печінково-дванадцятипалої зв'язки воріт часток і сегментів печінки в деяких вікових групах.

В результаті дослідження мієлоархітектоніки паравазальних нервів зазначених органів у всіх вікових групах було визначено, що загальна кількість мієлінових волокон у складі сплетінь зменшується від початку їх формування у напрямку до сегментів печінки, до шлунку і дванадцятипалої кишки. Із зменшенням загальної кількості мієлінових волокон, в дистальному напрямку відбувається зниження відсоткових показників вмісту волокон середнього і товстого калібрів та збільшення вмісту тонких. Ми встановили асинхронність у строках диференціювання мієлінових волокон тонкого, середнього і товстого калібрів на різних рівнях паравазального сплетіння. Наші дані показують, що процеси наростання загальної кількості мієлінових волокон і становлення співвідношень між волокнами різних розмірних груп завершується водночас в юнацькому віці. Проведений порівняльний аналіз темпів диференціювання мієлінових волокон різного калібру в паравазальних нервах, орієнтованих навколо загальної печінкової артерії, шлунково-дванадцятипалої і власної печінкової зв'язок, засвідчив, що мієлінові волокна тонкого калібру вперше виявляються в одній віковій групі – у плодів восьми місяців. Мієлінові волокна товстого калібру вперше виявляються у новонароджених в паравазальних нервах навколо всіх досліджених судин. Кажучи про природу волокон різних категорій, що містяться в органних сплетіннях черевної порожнини, слід вказати, що згідно сучасним уявленням волокна середнього, товстого і дуже товстого калібрів у нервах органів черевної порожнини відносяться до аферентних спинального походження.

Таким чином, отримані дані про мієлоархітектоніку паравазальних нервів печінки, шлунка і дванадцятипалої кишки можна розглядати не тільки в теоретичному плані, але і з позицій хірургічної тактики при різних варіантах денервації і лазерорефлексотерапії.